

Vereniging Vrienden van Museum De Casteelse Poort

Verslag ALV en lezing Ben Verfürden

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van de Vereniging Vrienden van De Casteelse Poort werden verslag en exploitatie 2023 en begroting 2024 goedgekeurd.

Actiepunten: vriendenwerving en waardering van de vrijwilligers van het museum. Tina van den Briel werd bedankt voor haar inzet van vier jaar als secretaris. Jola Gerritsen volgt haar op. Zij is vrijwilligster bij het museum en actief bij de tentoonstellingscommissie. Het driekoppige bestuur van de Vereniging Vrienden van Museum bestaat verder uit Dick Verduin (midden) voorzitter en Cock Struijk penningmeester. De Vereniging heeft 175 leden. Kijk voor meer informatie over de Vereniging op de website van het museum www.casteelsepoort.nl/vrienden.

De openbare lezing werd gegeven door Ben Verfürden, directeur van advies- en ontwerpbureau Hylkema Erfgoed dat zich bezighoudt met restauratie, herbestemming en herontwikkeling van monumentale panden en complexen. Van enkele kastelen, boerderijen, een voormalig sanatorium en kerken

werden mooie beelden vertoond, vervolgens de manier waarop historische waarden en toekomstige bestemmingen werden aangepakt. Ter afsluiting hoe de herbestemming en herontwikkeling werden gerealiseerd. Dat varieerde van appartementen, zorgenheden, hotels tot zelfstandige woningen. Een mooi evenwicht tussen fantastisch mooie plaatjes, de manier van aanpak en de realisatie. Dat werd erg gewaardeerd door de ca. 35 toehoorders.

Aan het einde van de lezing reflecteerde Ben op verzoek op de gewenste toekomstige situatie zoals in het Bidboek Herinrichting Historische Presentatie Museum De Casteelse Poort is beschreven. De ambitie van het museum heeft prima elementen: laagdrempelig en inclusief met een

brede oriëntatie voor zowel jong als oud. Interactief en actueel dank zij de combinatie: permanente expo en wisselende exposities. Omgevingsgericht en participeert in het netwerkverband (Netwerk Erfgoed Wageningen). Draagvlak creëren en samenwerken is zeer belangrijk, zoals de relatie met het Vrijheidskwartier en je moet elkaar ook iets gunnen. De wisselwerking tussen landschap en stedelijke ontwikkeling is onderscheidend als rode draad. Ga het landschap dan ook in. Spin de rode draad door het landschap, maak het museum tot startpunt van een wandelroute (podwalk). Als voorbeelden Het Verhaal van Nederland, Grand Tour door Historisch Landschap in Zuid-Holland. Human interest is essentieel, probeer de luiken van de canon op te hangen aan historische figuren én 'de Wageningers': wie waren zij, hoe leefden ze? Laat hen het verhaal vertellen. Tot slot: de kosten zijn laag begroot. Inkomsten moeten groeien, aantal bezoekers is nog gering: stimuleer gebruik Museumkaart, werk aan bedrijfsvrienden en overweeg Museumwinkel/-café. En... Is de naam "De Casteelse Poort" uitnodigend/prikkelend genoeg?

Walter de Vries en Frits Niemeijer, gaan zich bovendien toelagen op het vinden van sponsors voor het museum.

Verruimde openingstijden museum

Het museum is voortaan geopend van woensdag tot en met zondag van 11:00-17:00 uur. Kijk voor actuele informatie even op de website, openingstijden kunnen soms afwijken in verband met bijzondere activiteiten. www.casteelsepoort.nl

COLOFON

Nieuwsbrief Museum De Casteelse Poort verschijnt 2x per jaar.

OPLAGE 300 exemplaren

REDACTIE Annelies Hoogmoed, Elisabeth van Strien

FOTO'S Annelies Hoogmoed, Jaap Mons

VORMGEVING Michel Hildebrand

DRUK Drukwerkdeal, Deventer

Nieuwe kunstcommissie

Ineke van Elk en Jan-Rienk Bloembergen vormden samen jarenlang de kunstcommissie. Zij hebben het stokje overgedragen aan Ingrid Reterink en Joke van Hoeven, nieuwe vrijwilligers van het museum. De expositie 'Kleurrijke Natuur in Verf en Keramiek' is de eerste expositie van de nieuwe kunstcommissie.

Ingrid Reterink (l) woont in Bemmelen, zij was fysiotherapeut. Na 30 jaar is zij daarmee gestopt en heeft zij een deeltijd kunstopleiding gevolgd. Zij maakt olieverfschilderijen. Joke van Hoeven (r) woont in Elst. Zij heeft jaren voor

de klas gestaan, houdt van de natuur en is geïnteresseerd in kunstgeschiedenis. Zij maakt aquarellen.

Ontvangst bezoekers

De entree van het museum is vernieuwd, zodat bezoekers bij binnenkomst direct een goede indruk van het museum krijgen. Er zijn nu automatische schuifdeuren en een kleine garderobe. Hal en balieruimte met winkel staan nu in open verbinding met elkaar, zodat baliedewerker en bezoeker makkelijker contact maken. De winkel heeft een moderne uitstraling gekregen.

Nieuwe vrijwilligers

Een paar maanden geleden deed het museum een oproep in Stad Wageningen voor nieuwe baliedewerkers. Hierop kwamen veel enthousiaste reacties. Het balieteam is sterk uitgebreid en inmiddels zijn de nieuwe vrijwilligers ingewerkt en draaien mee. Twee nieuwe baliedewerkers,

Museum van de Stad Wageningen
De Casteelse Poort

Opgericht 1988

35 jaar

voorjaar 2024
nummer 46

NIEUWSBRIEF

Muzikale opening Tentoonstelling

TOONTJE WAGENINGEN

Johan van Groenestein (tenorsaxofoon), Laurens van der Zee (basgitaar), Cees Mobach (keyboards) en Iris de Koomen.

Cees Mobach was eregast bij de opening van 'Toontje Wageningen' de grote tentoonstelling over de rijke muziekgeschiedenis van Wageningen na 1945. De komende maanden zijn daar ook allerlei nevenactiviteiten aangekoppeld.

Het idee voor deze tentoonstelling kwam van Bert van den Broek baliedewerker en actief bij educatieve projecten. Hij wilde graag een expositie over de Wageningse muzieksceen maken omdat Wageningen een echte muziekstad is. Als het gaat om jazz, dan heeft Wageningen landelijk gezien een naam hoog te houden! Maar ook op het gebied van koren, orkesten en klassieke muziek heeft de stad een rijke traditie.

De tuba met een bijzonder verhaal.

De tentoonstellingscommissie omarmde het idee. De tentoonstelling toont een overzicht van alle Wageningse muziekgenres vanaf 1945, met groepen, bands, koren en orkesten. Aangevuld met evenementen, festivals, locaties en andere muziekfenomenen zoals platenzaken, studio's, en muziekscholen. Een bezoek aan deze tentoonstelling is een muziekbeleving, de geschiedenis van de muziek is niet alleen te zien, bezoekers kunnen ook naar de muziek van vroeger luisteren.

Op de opening was Cees Mobach hoofdspreker. Hij is sinds 1969 muzikaal actief in Wageningen. Als muziekdocent op het Wageningse Lyceum richtte hij een schoolkoor en schoolorkest op. Zijn voordracht luidde *Leef voor muziek!* Cees Mobach blikt vanuit zijn rijke ervaring en expertise terug op Wageningse muziekgeschiedenis

en ventileerde zijn ideeën daarover. Vervolgens

Leden van het Wageningse Studenten Koor- en Orkestvereniging, van boven naar beneden: Niels Louws (fagot), Rene van Gestel (klarinet), Carolin Ellerkamp (fluit), Ghenola Serto (hobo). Zij maakten deel uit van het muziekensemble.

verzorgde hij met een muziekensemble en zangers Iris de Koomen de muzikale opening van de tentoonstelling. Hij schreef daarvoor samen met Laurens van der Zee een speciaal lied 'Het stille venster'.

Aan deze grote tentoonstelling zijn allerlei evenementen gekoppeld. Iedere derde zondag van de maand is er een Muziekterras met live optredens op het pleintje voor het museum. Als het weer niet meewerkt, zijn de optredens in het Koetshuis van het museum. Het eerste Muziekterras op zondag 22 april was gelijk een succes. Bert van de Broek speelde over het tot standkoming van de tentoonstelling en kreeg een daverend applaus. Vier houtblazers van studentenorkest De Ontzetting speelden een geslaagde mix van klassiek en modern.

Andere activiteiten deze zomer zijn een korenmiddag en een talentenjacht voor kinderen. Het museum werkt met Cultuurzomer van de gemeente Wageningen samen met café Loburg en de Patio. Daar zal live muziek te horen zijn.

De tentoonstelling Toontje Wageningen is te zien en te horen tot en met 20 oktober.

Expositie 'Kleurrijke natuur in verf en keramiek'

Niek van de Looi en Gradi Schoenmakers bij hun duo expositie in het Koetshuis.

Niek van de Looi, kunstschilder uit Bemmelen, heeft een enorme liefde en fascinatie voor natuur. Het liefst ongerepte natuur. En dat is duidelijk zichtbaar in zijn werk waar de details van elk grassprietje, bloemetje, steentje fotografisch zijn weergegeven. Hij is

autodidact, zijn techniek en het realisme van zijn werken is het beste als fotorealisme te omschrijven. Fotorealisme of hyperrealisme was een stroming in de kunst, in de jaren 60 en 70 van de 20e eeuw. Een figuratieve stijl waarin de realiteit, de werkelijkheid,

zo realistisch en neutraal mogelijk wordt weergegeven. Dit hyperrealisme is de bijna fotografische weergave, zonder expressie van persoonlijke emoties, met een haast klinische precisie. Niek van de Looi is daar als laatbloeiër geweldig in geslaagd. Levensrecht werk, tot in de details uitgewerkt.

Gradi Schoenmakers uit Bemmelen werkte 37 jaar in de zorg. Ze is altijd creatief geweest in tekenen en schilderen. Nu maakt ze ook keramische objecten. Ze volgde enkele jaren workshops en cursussen. Zij maakt beelden met een organische uitstraling en beelden die beweging uitdrukken. Hierin is zij op zoek naar kleur en perfectie. De objecten in het Koetshuis passen bij het thema 'verstoring van het klimaat, door de mens veroorzaakt.'

De expositie is te zien tot en met 26 mei.

Nevententoonstelling Beelden op de Berg Andere verhalen over planten

De 12^e editie van Beelden op de Berg in Belmonte Arboretum zal deze zomer zeker weer een publiekstrekker zijn. Kunstenaars uit alle delen van de wereld exposeren hier indrukwekkende installaties.

Museum De Casteelse Poort doet mee met dit evenement en is er trots op een internationale tentoonstelling te presenteren. Veertien beeldende kunstenaars nemen deel aan de buitententoonstelling Beelden op de Berg. Curator Mirjam Westen selecteerde voor het museum (kleiner) werk van deze kunstenaars.

Het thema van deze editie van Beelden op de Berg is getiteld Heksenkruid-decolonising botany - een ander verhaal over planten en plantenkennis. Het museum – op 20 minuten loopafstand van Belmonte Arboretum – biedt de bezoeker achtergrondinformatie over de kunstenaars en zijn/haar werk. De kunstenaars zijn onder andere afkomstig uit Suriname, Zuid-Afrika, Colombia, Chili, Mexico, Maleisië en Nederland. Zij reflecteren kritisch op het gebruik van botanische kennis en praktijken uit heden en verleden. Zoals botanici bomen en planten verzamelen, zo verzamelen kunstenaars via

diezelfde planten en bomen 'verhalen' over gebruik en misbruik van planten, bomen en natuur vanuit een niet-Eurocentrisch perspectief. Ze luisteren naar 'stemmen' die niet eerder gehoord zijn en gaan op zoek naar verdronken kennis. De titel Heksenkruid verwijst naar de traditionele kennis van geneeskrachtige kruiden en planten, kennis die in de westerse wereld vaak wordt veronachtzaamd en soms in een kwaad daglicht wordt gesteld.

Welke kunstenaars zijn er te zien?

De deelnemende kunstenaars zijn: Razia Barsatie (Paramaribo, SR), Ana Bravo Pérez (Pasto, CO), Beya Gille Gacha (Paris, FR), Juan Arturo Garcia (Mexico City, MX), Femke Herregraven (Nijmegen, NL), Susanne Khalil Yusef (DE), Su Melo (Rancagua, CL), Kim Ng (Kluang Johor, MY), Kristina Norman (Tallinn, EE), Jerrold Saija (Sittard, NL), Karen Sargsyan (Yerevan, AM), Kathrin Schlegel (Nordhorn, DE), Buhlebezwe Siwani (Johannesburg, SA) en Weaving

Een van de werken die te zien zullen zijn in het museum.

Realities Collective (Aldo Esparza Ramos (Mexico-City, MX) & Yuchen Li, (Nanchang, CN).

Beide tentoonstellingen bezoeken?

Het is de moeite waard om de buitententoonstelling te combineren met een bezoek aan het museum. In het museum vindt u de verdieping, informatie over de kunstenaar en zijn/haar werk en het verhaal achter de kunstwerken. Er is een prachtige wandelroute van de ene locatie naar de andere.

Meer informatie

Beelden op de Berg is te zien van 1 juni tot 15 september 2024.

In het museum is een catalogus te koop. Kijk voor actuele informatie op www.casteelsepoort.nl en op www.beeldenopdeberg.nl

Finissage tentoonstelling Aloys Canters

De kleine tentoonstelling met de vele foto's en films van Aloys Canters over Wageningen in de vorige eeuw trok veel bezoek, ook van Wageningers die nog niet eerder in het museum geweest waren. Canters fotografeerde en filmde veel veranderingen in de stad Wageningen. Niet alleen toevallig nieuwe winkels – of juist sluiting van winkels, hij was immers zelf middenstander met een eigen winkel in

speelgoed en feestartikelen – maar ook nieuwe verkeerssituaties en feesten op Koninginnedag en 5 mei etc. Hij was een pionier met video en met Canters TV. Omdat de tentoonstelling zo succesvol was, had het museum Aloys Canters samen met twee van zijn dochters – Marga en Yvonne – uitgenodigd om in familiesfeer terug te kijken op het succes van deze bijzondere tentoonstelling.

Nieuwe aanwinsten

De afgelopen tijd heeft het museum verschillende nieuwe aanwinsten mogen ontvangen. De meest bijzondere daarvan zijn de volgende drie objecten.

Eind februari ontvingen we een mail van mevrouw van Ammers, die het museum een beursje met zilveren sluiting als schenking aanbood. Zij is zelf nazaat van een zilversmid en raakte zo geïnteresseerd in zilver. Zij kwam het bovengenoemd beursje tegen en herkende in de zilveren beugel het meesterteken van de zilversmid Jan Koelensmid (Utrecht 1793-Wageningen 1888). Hij was werkzaam in Wageningen van 1822-1847. In het beursje staat de N, dat is de jaarletter van het jaar 1822. Hij heeft het beursje dus in het begin van zijn werkzame periode in Wageningen gemaakt.

De tweede bijzondere aanwinst is een schenking van de heer Hoogveld uit Nijmegen. Hij bood het museum een 50 cm hoog gipsen beeld "Paraat"

van August Falise aan. Dit beeld stelt een van de leden van de Burgerwacht voor, een organisatie van vrijwillige burgers, die in 1918 was opgericht om de orde en veiligheid te handhaven. Het beeld was in juli 1936 de eerste prijs van de Sterrit. Deze autorally, ter gelegenheid van de opening van de Nijmeegse Waalbrug, werd door de Burgerwacht georganiseerd. De rit werd door de vader van de schenker gewonnen. August Falise stierf in januari 1936. Het beeld moet een van zijn laatste opdrachten zijn geweest.

De laatste aanwinst betreft een archeologische vondst. In de buurt van het museum heeft lang een restant van een laatmiddeleeuwse pot onder de grond gezeten. Bij het maken van een plantgat voor een boom vonden de

VAN HET BESTUUR

Vaan van der Sleen

Wij zijn nog volop bezig met onze (ver)bouwplannen. Behalve een mooi en een optimaal toegerust gebouw is het minstens zo belangrijk dat het daarbinnen bruist van de activiteiten, niet alleen in ons museum, maar ook daarbuiten. Wij zijn bijzonder verheugd dat onze enthousiaste vrijwilligers de afgelopen tijd geweldige activiteiten in gang hebben gezet, zoals de aansprekende tentoonstellingen van lokale beroemdheden Rein Heij en Aloys Canters, de themabijeenkomsten op het museumterras, de kindersessies en de samenwerking met de Culturele Ronde. De luiken staan bij ons wagenwijd open. En dat deze activiteiten aanspreken horen wij en merken wij ook aan het stijgend aantal bezoekers. Het museum staat nu in het teken van de veelomvattende tentoonstelling Toontje Wageningen. De voorbereidingen van een overzichtstentoonstelling van August Falise in 2025 worden binnenkort getroffen.

eigenaren van Bowlespark 16 deze pot. Het Bowlespark is gebouwd op het voormalig kasteelterrein. Het is dus aannemelijk dat de pot in gebruik is geweest door de bewoners van het kasteel. De vondst is opvallend door de afmeting. Verder onderzoek moet nog plaatsvinden: wat was de vorm, waar zijn vergelijkbare potten gevonden, enz. De regio archeoloog vond opname van deze vondst in de museum collectie de moeite waard.

Mw. Van Ammers overhandigt het beursje aan Saskia Werner die de collectie van het museum beheert en bestuurslid Wim Heijman.